

In de Atlas voor Gemeenten 2018 wordt Amersfoort, meer nog dan in voorgaande jaren, gekarakteriseerd als een stad met een sterke sociaal-economische positie en met een jonge, hoog opgeleide bevolking. Het is ook een stad waar het prettig wonen is, onder meer dankzij het groene karakter van stad en omgeving, de historische binnenstad, de goede bereikbaarheid, het culinaire aanbod en het veilige karakter. De Atlas gaat dit jaar dieper in op cultuur. Op dit terrein komt de stad matig uit de verf.

Score cultuurindex: plaats 26

De presentatie van de Atlas staat vooral in het teken van lijstjes. Hoe scoren de steden op allerlei terreinen ten opzichte van elkaar? Dit jaar stond vooral de cultuur centraal. Voor de presentatie van de Atlas is gekozen voor Leeuwarden, de culturele hoofdstad van Europa.

Aanleiding voor het thema is de wens van de Raad voor Cultuur om het cultuurbeleid meer decentraal te organiseren en ook het ministerie van OC en W beoogt meer te streven naar een regionale organisatie van de culturele infrastructuur.

In aansluiting daarop heeft De Atlas een cultuurindex ontwikkeld, een score die is opgebouwd uit verschillende aspecten die samen een beeld geven van het culturele aanbod van de stad en de regio. Amersfoort staat daarbij als 15^e gemeente van Nederland op een bescheiden 26^e plaats. De relatief lage positie komt volgens de Atlas onder meer door een gering aantal uitvoeringen van podiumkunsten, festivals, musea, rijksmonumenten, vestiging van bibliotheken en boekwinkels in verhouding tot het aantal inwoners. Wat betreft het aantal films en stoelen in bioscopen en filmhuizen en het aantal banen in de cultuursector doet Amersfoort het relatief goed (zie tabel 2).

Woon aantrekkelijkheid Amersfoort: elfde plaats

Amersfoort staat op plek 11 in de ranglijst van woon aantrekkelijkheid weer naar de positie van twee jaar geleden: plek 11, maar een lichte daling ten opzichte van vorig jaar. De relatief hoge positie heeft de stad vooral te danken aan de nabijheid van natuurgebieden, de veiligheid (relatief weinig misdrijven), de bereikbaarheid van banen, het hoge percentage koopwoningen en het culinaire aanbod.

Relatief weinig vooroorlogse woningen

Voor het 'historische karakter' neemt Amersfoort - net als voorgaande jaren - een matige positie in met een 31ste plaats. Dit betekent niet dat het historische karakter van de binnenstad in Amersfoort weinig voorstelt, maar dit komt vooral door de wijze van meten: het percentage vooroorlogse woningen. Dit is relatief laag vanwege de omvangrijke nieuwbouw sinds de jaren tachtig.

Sociaal-economisch: Amersfoort gestegen naar de derde plaats

Op de sociaal-economische index is Amersfoort dit jaar gestegen naar een derde plaats. Deze index is gebaseerd op acht indicatoren. De sterke sociaal-economische positie tussen de 50 grootste gemeenten dankt de stad met name aan de lage werkloosheid en de hoge participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt. Daarnaast telt Amersfoort in verhouding weinig huishoudens met een lage opleiding, een laag inkomen of dat is aangewezen op bijstand. De stijging op de ladder komt vooral doordat de participatie van vrouwen in Amersfoort meer is gestegen dan elders en dat er meer mensen in de zakelijke dienstverlening werkzaam zijn. Doordat de verschillen tussen steden klein zijn, kan een kleine verbetering een forse stijging op de ladder teweegbrengen (zie tabel 1).

Tabel 1 Positie van Amersfoort (rangorde van hoog of goed naar laag of ongunstig)

	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Woon aantrekkelijkheid	13	13	8	12	11	11	9	11
- bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	14	16	16	17	14	15	14	16
- cultureel aanbod (podiumkunsten per 1000 inw.)	36	30	36	36	39	34	31	31
- culinair aanbod	8	15	9	11	13	14	13	15
- veiligheid (o.b.v. aangiften geweld en vernielingen)	17	11	8	8	8	9	9	7
- % koopwoningen	25	15	14	14	12	11	14	14
- % vooroorlogse woningen (historische karakter)	32	32	32	32	32	30	30	31
- nabijheid natuurgebieden	3	3	3	3	3	3	3	3
- aanwezigheid universiteit	-	-	-	12	12	12	12	12
Sociaal-economische index	3	4	4	5	4	4	4	3
- % bijstand (1=laag)	11	11	12	11	9	7	8	8
- % werkloosheid	*	*	*	*	*	*	3	6
- % arbeidsongeschiktheid	23	21	22	23	23	20	19	18
- armoede (% huish. met inkomen < 105% van minimum)	*	*	*	*	*	6	6	7
- % laag opgeleiden (1=weinig)	*	*	*	*	*	9	8	7
- participatie vrouwen	*	*	*	*	*	3	4	2
- banen in % van de beroepsbevolking	25	27	25	25	24	25	27	28
- % zakelijke diensten	-	-	-	*	*	23	21	9
Andere indicatoren:								
- aantal inwoners	16	15	15	14	14	15	15	15
- % 65+ (1=meest, 50 =minst)	44	45	46	46	46	46	46	45
- % hoog opgeleiden	*	*	*	*	*	10	11	9
- % niet-westerse allochtonen	-	-	-	22	22	23	24	24
- huizenprijzen (in euro's per m2: 1 is het duurst)	13	11	10	10	11	12	12	11

 verslechtering ten opzichte van 2017

 verbetering ten opzichte van 2017

- niet gemeten

* scores niet vergelijkbaar met voorgaande jaren

Tabel 2 Positie van Amersfoort op gebied van cultuur

indicatoren cultuur (nieuw)	2018	berekeningswijze
% banen in de cultuursector	13	banen van cultuurmakers, maar ook bijv. dienstverlening in de culturele sector
- cultuurindex, totaalscore	26	gewogen score per 1000 inwoners
- cultuurindex, podiumkunsten	28	o.b.v. aantal podia en festivals en m.n. aantal uitvoeringen
- cultuurindex, score erfgoed	28	o.b.v. aantal musea en rijksmonumenten
- cultuurindex, score beeldende kunst	19	o.b.v. aantal musea voor beeldende kunst, kunstgaleries en centra voor cultuureducatie
- cultuurindex, score letteren	30	o.b.v. aantal vestigingen van bibliotheken, boekwinkels en antiquariaten
- cultuurindex, score film	9	o.b.v. aantal doeken en stoelen in bioscopen en m.n. filmhuizen

Bron: Atlas voor Gemeenten, 2018

Toelichting rangorde

De 50 gemeenten zijn gerangschikt van een 1^e naar een 50ste plaats. Daarbij betekent een eerste plaats in het algemeen dat de betreffende gemeente goed scoort op dat item (bijvoorbeeld veilig, weinig werkloosheid, et cetera). Waar dat niet duidelijk is, duidt een eerste plaats op een hoge score (bijvoorbeeld: veel 65-plussers, een hoge huizenprijs et cetera).

Meer informatie

De hier weergegeven ranglijsten vormen slechts een beperkte selectie uit de Atlas voor Gemeenten. Meer informatie over lijstjes, over de wijze van berekenen en de aanpak van het onderzoek op www.atlasvoorgemeenten.nl.